

Руски предлог сценарија за холивудски блокбастер о рату у Осетији

У уторак, 4. августа, свет је сазнао за намеру једног холивудског режисера да сними драмску причу о ратном сукобу у Јужној Осетији, који се догодио у августу 2008. године. Тај режисер је Рени Харлин [\[1\]](#) (Renny Harlin). Када би филм снимао, на пример, Стивен Спилберг, могла би се очекивати не баш сасвим историјски верна приповест о личној драми главног јунака, који се нашао у тешкој ситуацији. Међутим, када се овог посла прихвати човек који нам је подарио *Алпинисту*, нема шта се не може очекивати.

Иако се Харлин специјализовао за акционе филмове, дубоко у души, он одавно машта о озбиљној кинематографији. „Дуго сам чекао да добијем пројекат са суштином, садржајем“, изјавио је Харлин, „па чак и ако свега неколико људи види овај филм и осети његово антиратно расположење, знаћу да сам учино нешто важно, чиме се могу поносити“. Ако је веровати Харлину, рад над новим пројектом већ је започет, а снимање почиње средином септембра 2009. године. Сценарио озбиљне драме на осетинску тему режисер је, према његовим речима, добио пре само две недеље.

Ми нисмо читали сценарио по коме ће Харлин радити. Природно, његови детаљи држе се у тајности, али је извесно толико да ће главни јунак бити новинар. Међутим, нисмо могли да се уздржимо од помисли да је ће се рад холивудског режисера сигурно одразити на материјал, изузетно далек од просечног америчког гледаоца. Све што ћете даље прочитати је плод наше маште, сви догађаји и личности су измишљени, а свака сличност – случајна.

Главни јунак

Јунак будућег филма, Стив (ради удобности, зваћемо га тако; а за његову улогу, према нашем мишљењу, идеалан би био Брус Вилис), ветеран је многобројних сукоба и човек кога живот није мазио. За време рата у Персијском заливу, он и његов одред упали су у заседу муџахедина (или кинеских плаћеника). Тада је погинуо Стивов најбољи друг (Метју Меконахи), штитећи га својим сопственим телом од метка из снајпера.

После рата, живот главног јунака никако није могао да се врати у колосек. Вративши се

кући, затекао је празан дом: његова жена (Наоми Вотс), купивши ћерку (Дакота Фенинг), преудала се за изванредно успешног адвоката (Колин Фирт). Стив одлучује да се окрене занимању из младости: испоставља се да је, док је још ишао у школу, будући специјалац маштао о томе да постане новинар. Запошљава се на локалној ТВ станици, али због преке нарави управа не воли Стива и не допушта му да ради озбиљне репортаже о политици. У слободно време, усамљени главни јунак воли да попије. Депресивну бесмисленост његовог живота потискују само редовни сусрети са ћерком (после развода, Стив је добио право да се два пута месечно виђа са дететом преко викенда).

Тада, међутим, управа одлучи да га пошаље у далеку Грузију (Georgia, not the American state), како би припремио материјал о раду америчких мисионара, који се у региону који се граничи са Осетијом (Ossetia) баве ширењем добра и дељењем брошура. Стиву на грбачу товаре камермана по имену Боб (Кристијан Бејл), који нашем јунаку и није баш по вољи. Када они дођу у Грузију да сниме безазлену репортажу, почиње оружани сукоб у Осетији.

Ратна дејства

Прво руски стратешки бомбардери крстарећим ракетама туку по грузијским селима и градовима, пљушти напалм и тутње артиљеријски плотуни. За то време Стив и Боб погурени претрчавају улице, снимајући све што се догађа како би Западни свет сазнао о злоделима Кремља на територији мале, али поносне државе.

Сакривајући се од бомбардовања у једном од села, где су радили мисионари, Стив се упознаје са локалном девојком по имену Тамара (Кира Најтли). Пре рата, девојка је помагала Американцима у ширењу добра и помало разуме енглески. Под звиждањем руских метака и гелера од руског шрапнела, између Тамаре и Стива јавља се искра дубоког односа.

Следи, природно, љубавна сцена са тутњавом бомби у позадини. Млађим од 18 година се не препоручује.

Након тога, Тамара приповеда своме драгом како се мала, али поносита Грузија мучи да

изгради демократију и како јој у томе смета грозна, суседна Русија. Љубав према грузијској девојци буди у Стиву давно заборављено осећање дужности и он схвата да, као прави Американац, има обавезу да се умеша. Јесте, то није његов рат, а битка се бије за оно највредније, за Демократију. Па, помало и за љубав. Боб неуспешно покушава да одговори Стива, говорећи о дужности новинара и обавези немешања, али брзо схвата да ништа не може урадити.

Стивов рат

Истовремено, започиње копнени напад на територију Грузије. Руска казнена експедиција у кацигама, које дискретно подсећају на кациге СС батаљона (а разликују се утолико што, уместо две муње, на странама имају црвене звезде), започиње беспштедно чишћење територије. Стив одлучује да прихвати борбу са Русима. Али Боб то не жели, и изјављује како намерава да се сам пробије негде где имају топао туш, интернет и америчку амбасаду.

Боб напушта село и одмах га спопадају руски војници са лицима попут Урук Хаја из *Госп одара прстенова*

. За то време, Стив довршава обуку грузијских сељака у коришћењу оружја. Сељаци брзо усвајају научено и до вечери су спремни за борбу са Русима.

Пада ноћ и под окриљем таме елитни руски специјалци прелазе преко реке (одмах поред села је река) и нападају на село (зато што, прво, елитни руски специјалци своје злочине увек извршавају по ноћи; друго, у мраку се ратна дејства снимају јефтиније и упечатљивије – експлозије граната и светлећи меци са каматом надокнађују недостатак скупе екипе професионалних каскадера; и треће, борба у по' бела дана ће тек да уследи). Замеће се жестока битка и, предвођени Стивом, Грузини специјалцима наносе осетне губитке, одбацујући их од својих кућних прагова.

Али ујутру долази да преговара Главни Специјалац по имену Иван (Џејми Фокс) са флотским еполетама и брадом. На грозном енглеском Иван саопштава да они држе Боба и, ако хоће да га спасе, Стив мора да се преда. Иван (или, како он себе зове, Ајван) даје Стиву два сата да размисли.

Овде наступа Неочекивани Драмски Обрт приче (нисте ваљда заборавили озбиљну кинематографију?). Уместо да голим рукама удави Ивана, Стив се замисли. У души главног јунака, током читава два и по минута, одиграва се права шекспировска трагедија. Шта да се ради? Да се спаси Боб и са себе сперу грешке прошлости и смрт друга у Персијском заливу? Или да се помисли на демократију, на Тамару, мисионаре, које ће, разуме се, Руси побити чим освоје село?

Флешбекови. *Много флешбекова.*

Када истекне задати рок, Стив се предаје, ослобађа Боба и одлази. Али подмукли Руси на њихов пут постављају снајперисту (Џад Лоу). Будни Боб успева да га примети и да свог друга заклони властитим телом. Чује се пуцањ, а Боб пада погођен метком у срце. Стив хвата камен и са растојања од 800 метара убија непријатеља. Умирући на Стивовим рукама, Боб говори (превод на српски Н.Т.): „Стив, сада ми је све јасно... Не падај духом, моја смрт није узалудна... Иди... Спаси село, јер данас смо сви ми Грузини... У јединству је наша снага... Иди, потребан си нашим... Брате...“

Стив се враћа тачно на време, како би победио Русе, од којих последњи на ногама остаје Главни Специјалац Иван. Пошто су остали без метака, Стив и Иван се бију прса у прса. На крају Стив диже Ивана изнад главе, баца га у аутомобил, везује за волан, и уз речи „асталависта, бич“ баца ауто у клисуру (поред села се, осим реке, налази и клисура). Аутомобил пада и експлодира.

Залазак сунца. Руси се повлаче. Напорима међународне заједнице ратна дејства су се прекинула. Стив грли Тамару и показује јој фотографију ћерке, која се згужвала током борбе са Иваном. Пре одјаве, глас са екрана саопштава о губицима на обе стране и другим антиратним детаљима. Одјава. Крај.

Поговор

Разуме се, овим не претендујемо на улогу пророка. Можда се са новим филмом Харлина догоди исто што и са *Манерхајмом* и он просто остане без новца за снимање. Ако, међутим, знаменити режисер одлучи да позајми нешто из горњег сценарија, молимо за удео у заради на биоскопским касама. Она је, ипак, загарантована.

Умри мушки за Грузију

Пише: Андреј Коњајев
петак, 07 август 2009 12:20

превео са руског Никола Танасић

---

[1] Рени Харлин се прославио својим акционим филмовима. Међу његове најпознатије радове спадају *Страва у Улици брестова 4* (1988), *Умри мушки 2* (1990) и *Алпиниста* (1993). Последњи Харлинов пројекат, филм *Манерхајм*, посвећен животу финског генерала и државника Карла Манерхајма, замрзнут је због недостатка средстава.